

SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN VAN DE "STRUCTUURENQUÊTE AKKERBOUW 1975" -
Noordelijke Zandgebied.
(oorspronkelijke gegevens CBS)

ing. M. v.d. Ham

september 1978

rapport nr. 18

Edelhertweg 1, 8219 PH Lelystad

Olympiaweg 16, 1816 MJ Alkmaar

tel. 03200 - 22714

tel. 072 - 111944

serie JSN: 64713

INHOUD

	<u>blz.</u>
1. OPZET ENQUÊTE EN SAMENVATTING RESULTATEN	1
1.1. Aantal bedrijven en oppervlakte cultuurgrond	1
1.2. Samenvatting gegevens per grootteklasse	2
2. BOUWPLAN, OPBRENGST EN CONTRACTTEELT	4
2.1. Aantal bedrijven met vruchtwisselingsgewassen	4
2.2. Samenstelling van het bouwplan	5
2.3. Opbrengstniveau	6
2.4. Contractteelt van aardappelen	7
3. BEDRIJVEN NAAR RECHTSPOSITIE EN AANTAL ARBEIDSKRACHTEN	8
3.1. Rechtspositie	8
3.2. Aantal arbeidskrachten en s.b.e. per arbeidskracht	8
3.3. Aantal arbeidsjaareenheden	9
4. MECHANISATIE EN BEWERKTE OPPERVLAKTE PER MACHINE	10
4.1. Aardappelrooimachines	10
4.2. Bietenrooimachines	13
4.3. Maaidorsers	14
4.4. Aardappelpootmachines- en precisiezaaimachines	16
5. AANTAL BEDRIJVEN MET GEBRUIK VAN WERKTUIGEN	18
5.1. Trekkers	18
5.2. Werktuigen in eigendom	18
5.3. Werktuigen in mede-eigendom	20
5.4. Werktuigen van loonbedrijven	21
6. VERKAVELING EN GEBOUWEN	23
6.1. Aantal kavels en ontsluiting	23
6.2. Ploegpercelen en detailontwatering	23
6.3. Opslagruimte voor granen	24
6.4. Opslagruimte voor aardappelen en stroomvoorziening	25
7. SUMMARY AND CONCLUSIONS	28
8. BIJLAGEN	30
8.1. Enquêteformulieren landbouwtelling en structuurenquête	30
8.2. Gewassen voor vruchtwisseling in de vollegrond	34
8.3. Bedrijven met gebruik van werktuigen	35
8.3.1. 15 - < 20 ha en 20 - < 30 ha	35
8.3.2. 30 - < 40 ha en 40 - < 50 ha	36
8.3.3. 50 - < 75 ha en 75 ha en meer	37
8.3.4. Alle bedrijven	38

1. OPZET ENQUÊTE EN SAMENVATTING RESULTATEN

De "Structuurenquête Akkerbouwbedrijven 1975" heeft betrekking op bedrijven met tenminste een omvang van 70 standaardbedrijfseenheden (sbe) en 15 ha cultuurgrond. Van het totale aantal sbe per bedrijf moet 60% of meer afkomstig zijn van vruchtwisselingsgewassen.

De informatie is verkregen uit een aantal gegevens van de landbouwtelling mei 1975 en een aanvullende enquête, die is gehouden van november 1975 tot maart 1976. De modellen van de gebruikte formulieren zijn in bijlage 8.1. gegeven.

Als vruchtwisselingsgewassen zijn gerekend: granen, peulvruchten, handelsgewassen, land- en tuinbouwzaden, knol- en wortelgewassen, groen-voeder- en groenbemestingsgewassen, groenten vollegrond, bloembollen en -knollen en tijdelijk grasland. In bijlage 8.2. is een overzicht van de betreffende gewassen gegeven. De gegevens in dit rapport hebben betrekking op het noordelijke zandgebied. Hieronder vallen de zandgronden van Groningen, Friesland en Drente.

De bedrijven zijn ingedeeld naar grootteklassen.

1.1. Aantal bedrijven en oppervlakte cultuurgrond

In het noordelijk zandgebied zijn 1.036 bedrijven geënuquéteerd.

In tabel 1 is een overzicht gegeven van het aantal bedrijven per grootteklasse. De oppervlakte cultuurgrond bedraagt bijna 35.000 ha, waarvan 96% met vruchtwisselings gewassen wordt beteeld.

Tabel 1. Aantal bedrijven en oppervlakte cultuurgrond en vruchtwisselingsgewassen.

opp. cultuur- grond in ha	bedrijven		opp. cult. grond in ha	opp. vrucht- wissel.gew.	
	aantal	in %		totaal in ha	in %
15 - <20	179	17	3.148	3.043	9
20 - <30	380	37	9.352	8.991	27
30 - <40	235	23	8.073	7.745	23
40 - <50	131	13	5.816	5.602	17
50 - <75	87	8	4.984	4.793	14
75 en meer	24	2	3.316	3.250	10
totaal	1.036	100	34.690	33.423	100

Uit tabel 1 blijkt dat in de grootteklasse van 20 - <30 ha het grootste aantal bedrijven voorkomt. De bedrijven in deze grootteklasse hebben ook het grootste aandeel in de oppervlakte cultuurgrond en in de oppervlakte vruchtwisselingsgewassen. Hoewel het aantal bedrijven dat behoort tot de

grootteklasse van 75 ha en meer slechts 2% van het totaal aantal bedrijven is, is hun aandeel in de oppervlakte vruchtwisselingsgewassen 10%.

1.2. Samenvatting gegevens per grootteklasse

In tabel 2 is een samenvatting gegeven van een aantal gegevens per grootteklasse.

De granen, knol- en wortelgewassen nemen gemiddeld 93% van de oppervlakte vruchtwisselingsgewassen in. De resterende 7% wordt bijna geheel ingenomen door tijdelijk grasland. De oppervlakte graan neemt toe en de oppervlakte tijdelijk grasland neemt af bij het toenemen van de bedrijfsoppervlakte. Het opbrengstniveau van fabrieksaardappelen en wintertarwe ligt relatief gunstig op de bedrijven van 50 - < 75 ha en dat van suikerbieten op de bedrijven van 40 - < 50 ha.

De exploitatie van de bedrijven gebeurt voor 1% als rechtspersoon, voor 87% als persoonlijke onderneming van het bedrijfshoofd en voor 12% als maatschap of andere samenwerkingsvorm. De samenwerkingsvormen zijn overwegend op familierelaties gebaseerd.

De rechtspositie van de bedrijven houdt verband met de bedrijfsoppervlakte. De bedrijven van 15 - < 20 ha hebben voor 95% de rechtspositie van persoonlijke onderneming en voor 5% van een maatschap, terwijl dit bij de bedrijven van 75 ha, voor 29% een rechtspersoon voor 25% een persoonlijke onderneming van het bedrijfshoofd en voor 46% een maatschap is.

De arbeidsbezetting is gemiddeld 1,56 arbeidsjaareenheid (a.j.e.) per bedrijf. De oppervlakte cultuurgrond per arbeidskracht is gemiddeld 21 ha met een variatie tussen de grootteklassen van 14 - 32 ha. Het aantal s.b.e. per a.j.e. is op de grotere bedrijven belangrijk hoger dan op de kleinere bedrijven. Op 14% van de bedrijven worden de aardappelen gerooid met een tweerijige rooier, op 6% van de bedrijven worden de bieten gerooid met een zesrijige rooier en op 12% van de bedrijven wordt het graan geoogst met een maaidorser met een werkbreedte van meer dan 4 meter.

De grotere bedrijven maken meer gebruik van werktuigen met een grotere werkbreedte dan de kleinere bedrijven.

De verkaveling en de ontsluiting zijn vrij ongunstig. De detailontwatering is, vooral op de kleinere bedrijven, relatief veel beter.

Het opslaan van aardappelen op het eigen bedrijf is van weinig betekenis.

Een opslagruimte op het eigen bedrijf voor granen komt op 17% van het aantal bedrijven met granen voor.

In de volgende hoofdstukken zal meer gedetailleerd op de gegevens van deze samenvatting worden ingegaan.

Tabel 2. Samenvatting van de gegevens per grootteklasse.

	grootteklasse in ha						
	15- <20	20- <30	30- <40	40- <50	50- <75	75 en meer	totaal
aantal bedrijven	179	380	235	131	87	24	1.036
oppervlakte vruchtwisselings- gewassen in ha per bedrijf	17,0	23,7	33,0	42,8	55,1	135,4	32,3
in % van cultuurgrond	97	96	96	96	96	98	96
bouwplan in %							
granen	23	27	26	28	27	33	27
land- en tuinbouwzaden	0	0	1	1	1	2	1
knol- en wortelgewassen	68	65	66	67	66	63	66
groenvoeder en groenbem.gew.	0	1	1	0	1	0	1
groenten open grond	0	0	0	0	1	1	1
tijdelijk grasland	9	7	6	4	4	1	6
opbrengstniveau per ha in % van aantal bedrijven							
> 25 ton pootaardappelen	24	33	26	50	33	50	30
> 35 ton fabrieksaardappelen	46	53	53	55	63	51	53
> 45 ton suikerbieten	23	23	24	34	20	16	25
> 5,0 ton wintertarwe	5	10	7	3	13	-	7
rechtspositie in % van aantal bedrijven							
rechtspersoon	-	1	-	1	1	29	1
pers.onderneming bedrijfshoofd	95	93	86	79	76	25	87
maatschap of andere sam.vorm	5	6	14	20	23	46	12
arbeid							
arbeidsjaareenheden per bedrijf	1,24	1,38	1,57	1,76	2,02	4,29	1,56
opp. cult. in ha per aje	14,2	17,8	21,9	25,2	28,3	32,2	21,4
% bedr. met $\geq$ 130 sbe per aje	1	20	44	47	66	83	31
gebruik van machines ¹ in % van aantal bedrijven met aard.enz.							
aardappelrooimachine 2-rijig	9	15	10	12	18	48	14
bietenrooimachine 6-rijig	4	3	8	8	4	25	6
maaidorser > 4 m	9	12	12	13	12	17	12
verkaveling, ontsluiting en ontwatering in % van aantal bedrijven							
1 en 2 kavels	37	28	26	18	10	17	26
> 80% ontsloten bouwland	45	49	51	51	61	67	51
voldoende detailontwatering	79	72	69	66	76	46	72
opslagruimte in % van aantal bedrijven met aard. of granen							
aardappelen	1	3	6	8	11	8	5
granen	7	15	20	17	25	42	17

¹ inclusief werktuigen van loonbedrijven enz.

2. BOUWPLAN, OPBRENGST EN CONTRACTTEELT

2.1. Aantal bedrijven met vruchtwisselingsgewassen

Aardappelen, suikerbieten en granen zijn de belangrijkste gewassen op de akkerbouwbedrijven. In de tabellen 3 en 4 is een beeld gegeven van het percentage bedrijven waarop groepen van gewassen voorkomen.

Tabel 3. Aantal bedrijven met groepen van gewassen (1)

opp. cultuurgrond in ha	aantal bedrijven	aantal bedrijven met groepen van gewassen in % van het aantal bedrijven per grootteklasse		
		granen	handels- gewassen	land- en tuinbouw- zaden
15 - < 20	179	84	1	2
20 - < 30	380	93	1	2
30 - < 40	235	92	0	9
40 - < 50	131	95	1	6
50 - < 75	87	97	3	9
75 en meer	24	100	-	25
totaal	1.036	92	1	5

Tabel 4. Aantal bedrijven met groepen van gewassen (2)

opp. cultuurgrond in ha	aantal bedrijven	aantal bedrijven met groepen van gewassen in % van het aantal bedrijven per grootteklasse				
		knol- en wortel- gewassen	groenv. en groen- bem.gew.	groenten volle grond	bloembol- len en -knollen	tijdelijk grasland
15 - <20	179	100	3	1	-	41
20 - <30	380	100	6	2	0	42
30 - <40	235	100	7	3	-	37
40 - <50	131	100	8	3	-	32
50 - <75	87	100	15	6	-	30
75 en meer	24	100	8	17	4	33
totaal	1.036	100	7	3	0	38

Uit de tabellen 3 en 4 blijkt dat de granen en knol- en wortelgewassen het meest voorkomen. In de grootteklasse van 15 - < 20 ha is het aantal bedrijven met granen iets kleiner. Het tijdelijk grasland komt op ca. 40% van de bedrijven voor. De groenten in de vollegrond is op de bedrijven van 50 ha en groter van iets meer betekenis.

2.2. Samenstelling van het bouwplan

In de volgende tabellen is de oppervlakte van een aantal gewassen per grootteklasse en bedrijfstype in % van de oppervlakte vruchtwisselingsgewassen gegeven.

Tabel 5. Samenstelling van het bouwplan (1)

opp. cultuur- grond in ha	in % van oppervlakte vruchtwisselingsgewassen									
	knol- en wortel gew.	waarvan:			gra- nen	waarvan:				
		poot- aard.	fabr.- aard.	suiker- bieten		w. tarwe	z. tarwe	z. gerst	rog- ge	ha- ver
15 - < 20	68	3	46	19	23	2	3	5	3	10
20 - < 30	65	2	47	16	27	2	3	6	3	13
30 - < 40	66	3	47	16	26	2	4	6	2	11
40 - < 50	67	3	47	16	28	3	4	6	2	12
50 - < 75	66	4	47	16	27	4	4	7	2	10
75 en meer	63	3	47	13	33	6	8	5	4	10
totaal	66	3	47	16	27	3	4	6	3	11

Tabel 5 laat zien dat het bouwplan in alle grootteklassen voor ca. 50% uit fabrieksaardappelen bestaat. De bedrijven van 15 - < 20 ha hebben relatief gezien meer suikerbieten en minder graan in het bouwplan. De bedrijven van 75 ha en meer hebben minder suikerbieten en meer graan in het bouwplan dande overige bedrijven. Binnen de gewasgroep granen is de haver het belangrijkste. Tabel 6 geeft een overzicht van de omvang van de overige gewassen.

Tabel 6. Samenstelling van het bouwplan (2)

opp. cultuur- grond in ha	in % van oppervlakte vruchtwisselingsgew.				vruchtwisselings- gewassen ha/
	gras- zaad	groenten volle grond	snij- maïs	tijdelijk grasland	
15 - < 20	0	0	0	9	17,0
20 - < 30	0	0	1	7	23,7
30 - < 40	1	0	1	6	33,0
40 - < 50	1	0	0	4	42,8
50 - < 75	1	1	1	4	55,1
75 en meer	2	1	0	1	135,4
totaal	1	1	1	6	32,3

Tabel 6 toont duidelijk aan dat de omvang van de overige gewassen zeer gering is. Alleen het tijdelijk grasland is op de kleinere bedrijven van enige betekenis.

2.3. Opbrengstniveau

Het opbrengstniveau van de gewassen heeft betrekking op de gemiddelde opbrengst per ha van de bij de metelling 1975 opgegeven arealen. Hierbij is alleen naar de opbrengst van aardappelen, suikerbieten en wintertarwe gevraagd.

In tabel 7 is de opbrengst van aardappelen gegeven.

Tabel 7. Opbrengstniveau van aardappelen (in tonnen per ha)

opp. cultuur- grond in ha	in % van het aantal bedrijven waarop aardappelen voorkomen									
	pootaardappelen					fabrieksaardappelen				
	<20	20- <25	25- <30	30- <35	≥35	<30	30- <35	35- <40	40- <45	≥45
15 - <20	6	71	24	-	-	15	39	34	12	-
20 - <30	3	65	33	-	-	11	36	41	11	1
30 - <40	3	72	17	6	3	7	40	41	11	1
40 - <50	10	40	45	5	-	8	37	35	18	2
50 - <75	6	61	33	-	-	6	30	45	16	2
75 en meer	-	50	50	-	-	8	42	38	13	-
totaal	4	63	30	2	1	10	37	40	12	1

Uit tabel 7 blijkt dat op 63% van het aantal bedrijven de opbrengst van pootaardappelen ligt tussen de 20 en 25 ton per ha.

Bij de bedrijven met fabrieksaardappelen heeft 40% van het aantal bedrijven een opbrengst tussen 35 en 40 ton per ha.

Op 13% van het aantal bedrijven ligt de opbrengst op 40 ton en meer per ha. Het opbrengstniveau ligt op de bedrijven van 40 - 75 ha iets hoger dan op de overige bedrijven.

In tabel 8 zijn de opbrengsten van de suikerbieten en de wintertarwe gegeven.

Tabel 8. Opbrengstniveau van suikerbieten en wintertarwe (in tonnen per ha)

opp. cultuur- grond in ha	in % van het aantal bedrijven waarop het gewas voorkomt										
	suikerbieten						wintertarwe				
	<35	35- <40	40- <45	45- <50	50- <55	≥55	<4	4 - <4½	4½- <5	5 - <5½	≥5½
15 - <20	20	31	26	15	7	1	32	47	16	5	-
20 - <30	15	29	32	16	6	1	27	37	27	10	-
30 - <40	18	25	35	16	6	2	24	44	24	7	-
40 - <50	14	23	30	17	15	2	22	41	34	3	-
50 - <75	19	20	41	12	8	-	13	35	39	13	-
75 en meer	11	42	32	11	5	-	20	40	40	-	-
totaal	16	27	32	16	8	1	24	40	29	7	-

Uit tabel 8 blijkt dat een opbrengst van 40 - < 45 ton suikerbieten per ha het meest voorkomt. Op 25% van de bedrijven met suikerbieten is de opbrengst 45 ton of meer per ha. De bedrijven van 40 - < 50 ha hebben de hoogste opbrengst.

Op 40% van de bedrijven met wintertarwe ligt de opbrengst tussen de 4,0 en 4,5 ton. De opbrengsten zijn het laagst op de bedrijven van 15 - < 20 ha en het hoogst op de bedrijven van 50 - < 75 ha.

2.4. Contractteelt van aardappelen

In tabel 9 is een overzicht gegeven van de contractuele binding voor de afzet van aardappelen.

Tabel 9. Contractuele binding voor de afzet van aardappelen in procenten van het aantal bedrijven met aardappelen.

opp. cultuur- grond in ha	aantal bedr. met aard.	contractuele binding voor afzet in % van de produktie- waarde				w.v. bedr. met opslag				
		geen	≤50	51- 90	91- 100	bedr. met aard. m.op- slag	contractuele binding % v.d. produktiewaarde			
							geen	≤50	51- 90	91- 100
15 - < 20	179	85	4	1	10	2	100	-	-	-
20 - < 30	380	81	6	2	10	13	85	8	-	8
30 - < 40	234	77	4	1	17	15	53	20	7	20
40 - < 50	131	66	14	4	16	11	45	45	-	9
50 - < 75	87	67	11	8	14	10	50	20	10	20
75 en meer	24	46	13	8	33	2	-	-	50	50
totaal	1.035	77	7	3	13	53	58	21	6	15

Uit tabel 9 blijkt dat 23% van het aantal bedrijven met aardappelen een contractuele binding heeft voor de afzet. De grotere bedrijven sluiten relatief gezien meer contracten af dan de kleinere bedrijven.

De bedrijven met opslag voor aardappelen op het eigen bedrijf sluiten gemiddeld meer contracten af dan de bedrijven zonder opslagmogelijkheden.

3. BEDRIJVEN NAAR RECHTSPOSITIE EN AANTAL ARBEIDSKRACHTEN

3.1. Rechtspositie

In tabel 10 zijn de bedrijven naar de rechtspositie van de onderneming ingedeeld. Bij de beoordeling of er sprake is van een maatschap is uitgegaan van de opvatting van de boer. Hierbij is niet gevraagd naar een contract of notariële akte.

Tabel 10. Bedrijven naar rechtspositie

opp. cultuur- grond in ha	aantal bedrij- ven	in % van het aantal bedrijven								
		rechtspersoon				natuurlijk persoon				
		venn. onder firma	besl. en naaml. venn.	stich- ting	over- heid	persoonlijk		maatschap en an- dere samen- werkingsvormen		
						<50j.	≥50j.	vader en zoon	gebr. of kind	ov.re- la- ties
15 - <20	179	-	-	-	-	51	44	1	3	1
20 - <30	380	-	0	0	-	59	34	2	3	1
30 - <40	235	-	-	-	-	53	33	6	8	0
40 - <50	131	-	-	1	-	50	29	8	11	-
50 - <75	87	1	-	-	-	48	28	7	16	-
75 en meer	24	4	17	-	8	8	17	17	21	8
totaal	1.036	0	0	0	0	53	34	4	7	1

Uit tabel 10 blijkt dat een gering aantal bedrijven als rechtspersoon worden geëxploiteerd. Alleen in de grootteklasse van 75 ha en meer heeft deze exploitatievorm betekenis.

De persoonlijke onderneming van het bedrijfshoofd komt in sterke mate voor n.l. 87% van het totaal aantal bedrijven. De gemiddelde leeftijd van het bedrijfshoofd is lager dan 50 jaar. De grootteklasse van 75 ha en meer maakt hierop een uitzondering.

De maatschap of andere samenwerkingsvormen houdt sterk verband met de familierelatie. De belangrijkste is de maatschap enz. tussen gebroeders of kinderen.

3.2. Aantal arbeidskrachten en sbe per arbeidskracht

In tabel 11 zijn de bedrijven ingedeeld naar het aantal mannelijke arbeidskrachten per bedrijf en naar het aantal standaardbedrijfseenheden per arbeidskracht. De berekening van het aantal sbe per arbeidskracht heeft betrekking op het totale bedrijf. Hieronder vallen niet alleen de vruchtwisselingsgewassen maar ook de eventuele veehouderij, fruitteelt en tuinbouw onder glas.

Tabel 11. Bedrijven naar het aantal regelmatige werkzame mannelijke arbeidskrachten (15 uur en meer per week per bedrijf) naar arbeidsbezetting en aantal sbe per arbeidskracht.

opp. cultuur- grond in ha	aantal bedrij- ven	in % van het aantal bedrijven						
		mannelijke arbeidskrachten per bedrijf				aantal sbe per arbeidskracht ¹		
		geen	1	2	3 en meer	<90	90- <130	130 en meer
15 - <20	179	3	85	11	-	72	27	1
20 - <30	380	3	82	14	1	49	31	20
30 - <40	235	2	67	28	3	32	24	44
40 - <50	131	1	55	42	2	13	40	47
50 - <75	87	1	38	55	6	7	28	66
75 en meer	24	4	13	21	63	4	13	83
totaal	1.036	2	70	24	3	40	29	31

¹ op bedrijven met 1 of meer arbeidskrachten

Uit tabel 11 blijkt dat op 70% van de bedrijven één regelmatig werkzame mannelijke arbeidskracht aanwezig is. Op de bedrijven van 50 - <75 ha komen overwegend 2 en op de bedrijven van 75 ha en groter 3 en meer arbeidskrachten voor. Het percentage van de bedrijven in de grootteklasse 15 - <20 ha met minder dan 90 sbe per arbeidskracht is erg hoog.

Het aantal sbe per arbeidskracht neemt toe naarmate het bedrijf groter is.

3.3. Aantal arbeidsjaareenheden

Een volwassen, volwaardige man, die gedurende het gehele jaar 45 uur of meer per week voor het werk op het bedrijf beschikbaar is, is op 1 arbeidsjaareenheid (aje) gesteld.

Voor de berekening van het aantal arbeidskrachten in arbeidsjaareenheden zijn de volgende normen aangehouden:

werkdag per week : 45 uur en meer	1 aje
22,5 uur tot <45 uur	0,75 aje
15 uur tot <22,5 uur	0,40 aje
minder dan 15 uur	0,20 aje
1 werkweek	0,02 aje

Tot de gezinsarbeidskrachten worden gerekend de zelfstandige bedrijfshoofden, die voor eigen rekening en risico een land- of tuinbouwbedrijf exploiteren; de echtgenote en inwonende kinderen van 15 jaar en ouder en de overige inwonende familieleden (ooms, neven, nichten, enz) voor zover deze in het bedrijf werkzaam zijn en ongeacht of zij daarvoor worden betaald of niet.

Onder niet-gezinsarbeidskrachten worden verstaan de bedrijfshoofden die niet voor eigen rekening en risico een land- of tuinbouwbedrijf exploiteren, zoals

directeuren van N.V.'s, overheidsbedrijven enz.; de bedrijfsleiders, de in- en uitwonende arbeidskrachten die geen familieleden zijn van het bedrijfshoofd; de familieleden (zoons, dochters, ooms, enz.) van het bedrijfshoofd die niet op het bedrijf maar ergens anders wonen, en die familieleden die wel op het bedrijf wonen, maar een eigen huishouding voeren.

Niet regelmatig werkzame arbeidskrachten zijn personen van 15 jaar en ouder, die niet iedere week land- en tuinbouwwerkzaamheden op het bedrijf verrichten. In tabel 12 is een overzicht gegeven van het totale aantal aje, de arbeidsbezetting per bedrijf en de oppervlakte cultuurgrond en rooivruchten per aje.

Tabel 12. Aantal arbeidsjaareenheden en oppervlakte cultuurgrond en rooivruchten per aje.

opp. cultuur- grond in ha	arbeidsjaareenheden					in ha per aje	
	totaal	per bedrijf				opp. cult. grond	opp. rooi- vruch- ten ¹
		totaal	waarvan				
			regelmatig werkzaam		niet regel- matig werk- zaam		
gezins- arb.	niet gezins- arb.						
15 - <20	222	1,24	1,17	0,03	0,04	14,2	9,3
20 - <30	524	1,38	1,28	0,05	0,05	17,8	11,1
30 - <40	368	1,57	1,43	0,06	0,07	21,9	13,9
40 - <50	231	1,76	1,45	0,18	0,13	25,2	16,1
50 - <75	176	2,02	1,56	0,31	0,15	28,3	18,1
75 en meer	103	4,29	0,79	2,71	0,79	32,2	19,7
totaal	1.621	1,56	1,33	0,15	0,09	21,4	13,5

¹ aardappelen en bieten

Uit tabel 12 blijkt dat de gemiddelde arbeidsbezetting bijna 1,6 a.j.e. per bedrijf is met een variatie tussen de grootteklassen van 1,24 tot 4,29 a.j.e. De arbeid op de bedrijven van 40 ha en minder bestaat voor meer dan 90% uit gezinsarbeid. Het aandeel van de gezinsarbeid in de totale arbeid daalt naarmate het bedrijf groter is. Bij de grootste bedrijven is dit aandeel nog maar 18%. De rechtspersoon komt hier het meeste voor.

De hoeveelheid arbeid geleverd door niet regelmatig werkzame arbeidskrachten is voor de bedrijven van 75 ha en kleiner van weinig betekenis.

De oppervlakte cultuurgrond per a.j.e. is gemiddeld 21 ha met een variatie van 14-32 ha. De oppervlakte rooivruchten per a.j.e. is gemiddeld 14 ha met een variatie van 9-20 ha.

Gezien de geringe verschillen in de samenstelling van het bouwplan is de arbeidsproduktiviteit op de grotere bedrijven belangrijk hoger dan op de kleinere bedrijven.

4. MECHANISATIE EN BEWERKTE OPPERVLAKTE PER MACHINE

In de structuurenquête is vrij veel aandacht besteed aan de wijze van oogsten van aardappelen, suikerbieten en granen. Dit betreft het type van de oogstmachines, de eigendom o.a. van eigen bedrijf of loonwerker en de bewerkte oppervlakte per machine.

4.1. Aardappelrooimachines

In tabel 13 is een overzicht gegeven van het aantal bedrijven naar het gebruik van aardappelrooimachines. Hierbij maakt het geen verschil of de machine eigendom is van het eigen bedrijf of van b.v. het loonbedrijf. Het aantal bedrijven met aardappelen is bij de berekening van de percentages op 100% gesteld.

Tabel 13. Gebruik van aardappelrooimachines in % van het aantal bedrijven.

opp. cultuur- grond in ha	bedr. met aard.	in % van het aantal bedrijven met aardappelen				
		aardappelrooimachine				
		eenrijig in zakken	eenrijig met verz.b.	eenrijig in wagen	tweerijig met verz.b.	tweerijig in wagen
15 - <20	179	1	90	1	7	2
20 - <30	380	1	83	1	14	1
30 - <40	234	0	88	1	10	0
40 - <50	131	1	87	1	11	1
50 - <75	87	-	81	1	18	-
75 en meer	24	-	48	3	45	3
totaal	1.035	1	85	1	13	1

Uit tabel 13 blijkt dat 85% van het aantal bedrijven gebruik maakt van een eenrijige aardappelrooimachine met verzamelbak en 13% van een tweerijige machine met verzamelbak.

De tweerijige rooier met verzamelbak wordt vooral gebruikt op de bedrijven van 75 ha en meer.

In tabel 14 is het gebruik van de belangrijkste typen rooimachines naar de rechtsvorm van de exploitatie gegeven.

Tabel 14. Gebruik van aardappelrooimachines naar rechtsvorm van exploitatie in % van de bewerkte oppervlakte.

opp. cultuur- grond in ha	gebruik van aardappelrooimachine									
	tweerijig in verz.b. of wagen					eenrijig in verz.b. of wagen				
	bew. opp. in ha	in eigendom van				bew. opp. in ha	in eigendom van			
		eigen bedr.	com- bina- ties	andere agrar. bedr.	loon- bedr. of coöp.		eigen bedr.	com- bina- ties	andere agrar. bedr.	loon- bedr. of coöp.
15 - <20	109	-	-	13	87	1.366	20	10	8	62
20 - <30	582	4	9	2	85	3.768	28	22	6	44
30 - <40	337	11	4	6	79	3.524	43	17	4	35
40 - <50	225	-	-	11	89	2.585	54	14	4	29
50 - <75	450	6	44	-	50	1.984	72	10	-	18
75 en meer	946	87	-	-	13	674	76	-	-	24
totaal	2.647	34	10	3	53	13.901	44	15	4	36

Bijna 85% van de totale oppervlakte aardappelen wordt met een eenrijige rooi-machine gerooid.

Uit tabel 14 blijkt dat op de bedrijven beneden 50 ha de tweerijige aardappel-rooimachine in eigendom van het loonbedrijf of coöperatie de grootste oppervlakte rooit. De bedrijven van 75 ha en meer hebben deze machine vaak in eigendom.

Bij de eenrijige rooimachine wordt de grootste oppervlakte gerooid door machines in eigendom van het eigen bedrijf.

Op de bedrijven beneden 20 ha wordt het rooien voor ruim 60% van de oppervlakte uitgevoerd door machines in eigendom van het loonbedrijf of coöperatie.

In tabel 15 is de verdeling van de beewerkte oppervlakte per machine gegeven. Dit betreft alleen de machines in eigendom of mede-eigendom.

Tabel 15. Bewerkte oppervlakte per eenrijige aardappelrooimachine met verzamelpak in % van het aantal machines in eigendom of mede-eigendom.

	aant. mach.	bewerkte oppervlakte in ha									
		0,01	5 -	10 -	15 -	20 -	25 -	30 -	40 -	50 -	75 -
		- <5	<10	<15	<20	<25	<30	<40	<50	< 75	<100
<u>eigendom</u>											
15 - <20	33	9	48	3	15	6	6	3	3	6	-
20 - <30	88	-	14	47	15	6	3	6	5	6	-
30 - <40	92	1	3	17	40	12	8	13	3	2	-
40 - <50	63	-	-	3	14	56	11	11	3	2	-
50 - <75	53	2	2	2	2	13	42	28	6	2	2
75 en meer	14	-	-	7	-	14	-	14	7	57	-
totaal	343	1	9	18	19	18	12	12	4	6	0
<u>mede-eigendom</u>											
	85	1	1	-	9	15	21	27	14	8	2

Uit tabel 15 blijkt dat met de machines in mede-eigendom een grotere oppervlakte per machine wordt bewerkt dan met de machines in eigendom. Het bewerkte areaal per machine verschilt sterk. Van het aantal machines in eigendom heeft 34% meer dan 25 ha per jaar bewerkt. Op de bedrijven van 30 ha en kleiner is de benutting van de machines in eigendom gering. Op deze bedrijven oogst ca. 60% van de machines minder dan 15 ha per jaar.

4.2. Bietenrooimachines

In tabel 16 is een overzicht gegeven van het aantal bedrijven naar het gebruik van bietenrooimachines.

Tabel 16. Gebruik van bietenrooimachines in % van het aantal bedrijven.

opp. cultuur- grond in ha	bedrijven met s.- bieten	in % van het aantal bedrijven met suikerbieten bietenrooimachines				
		zesrijig voorraad	een- rijig	twee-en drie r. met verz. bak	twee-en drie r. in wa- gen	zesrijige verzamel- rooiers
15 - < 20	147	1	89	7	-	3
20 - < 30	305	2	89	8	0	1
30 - < 40	200	4	76	16	-	4
40 - < 50	117	6	81	11	-	2
50 - < 75	74	3	81	15	-	1
75 en meer	19	-	60	15	-	25
totaal	862	3	83	11	0	3

Tabel 16 laat zien dat op 83% van het aantal bedrijven de bieten worden geooid met een eenrijige rooimachine.

Van de bedrijven van 75 ha en meer maakt 60% gebruik van een eenrijige, 15% van een twee- en drierijige rooier en 25% van een zesrijige rooier.

In tabel 17 is het gebruik van de eenrijige en twee- en drierijige rooiers naar de rechtsvorm van exploitatie gegeven.

Uit tabel 17 blijkt duidelijk dat het rooien van suikerbieten overwegend wordt gedaan door machines in eigendom van het loonwerkbedrijf of coöperatie. De machines in eigendom van het eigen bedrijf rooien bij de eenrijige slechts 9% en bij de twee- of drierijige machines slechts 2% van de betreffende oppervlakten.

Tabel 17. Gebruik van de eenrijige en twee- en drierijige bietenrooimachines naar rechtsvorm van exploitatie in % van de bewerkte oppervlakten.

opp. cultuur- grond in ha	gebruik van bietenrooimachine									
	eenrijig					twee- of drierijig				
	bew. opp. in ha	eigen be- drijf	com- bi- na- tie	andere agrar. bedr.	loon- bedr. of coöp.	bew. opp. in ha	eigen be- drijf	com- bi- na- tie	andere agrar. bedr.	loon- bedr. of coöp.
15 - < 20	485	-	-	1	99	46	-	-	-	100
20 - < 30	1.231	5	3	1	91	125	9	9	-	82
30 - < 40	983	6	5	1	89	179	-	4	-	96
40 - < 50	730	4	4	1	91	111	-	-	-	100
50 - < 75	609	24	10	4	62	105	-	-	-	100
75 en meer	202	46	8	9	37	60	-	-	-	100
totaal	4.240	9	4	2	85	626	2	3	-	95

In tabel 18 is de verdeling van de bewerkte oppervlakte per bietenrooimachine gegeven.

Tabel 18. Bewerkte oppervlakte per eenrijige bietenverzamelrooier in % van het aantal machines in eigendom of mede-eigendom.

	aantal machi- nes	bewerkte oppervlakte in ha										
		0,01- <5	5- <10	10- <15	15- <20	20- <25	25- <30	30- <40	40- <50	50- <75	75- <100	100- <125
<u>eigendom</u>												
15 - <20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20 - <30	11	36	45	-	-	-	-	9	-	-	-	9
30 - <40	9	11	44	11	-	-	-	11	-	22	-	-
40 - <50	3	-	67	33	-	-	-	-	-	-	-	-
50 - <75	10	-	10	30	10	40	10	-	-	-	-	-
75 en meer	7	-	43	14	14	29	-	-	-	-	-	-
totaal	40	13	38	15	5	15	3	5	-	5	-	3
<u>mede-eigendom</u>												
14	14	-	14	36	21	7	-	7	-	14	-	-

Uit tabel 18 blijkt dat een bewerkte oppervlakte van 5 - < 10 ha per machine in eigendom het meest voorkomt. Voor de machines in mede-eigendom is deze oppervlakte absoluut gezien maar weinig groter en ligt tussen de 10 en 15 ha slechts 16% van de machines in eigendom en 21% van de machines in mede-eigendom bewerken een oppervlakte van 25 ha en meer per jaar.

4.3. Maaidorsers

In tabel 19 is het aantal bedrijven naar het gebruik van maaidorsers gegeven.

Tabel 19. Gebruik van maaidorsers naar werkbreedte in % van het aantal bedrijven.

opp. cultuur- grond in ha	bedr. met granen	maaieorsers	
		≤ 4 m	> 4 m
15 - < 20	151	91	9
20 - < 30	354	88	12
30 - < 40	216	88	12
40 - < 50	125	87	13
50 - < 75	84	88	12
75 en meer	24	83	17
totaal	954	88	12

Uit tabel 19 blijkt dat bijna 90% van de bedrijven met granen gebruik maakt van een maaieorser met een werkbreedte van 4 meter of minder. De grootste bedrijven maken iets meer gebruik van een maaieorser met een werkbreedte van meer dan 4 meter dan de kleinste bedrijven.

In tabel 20 is het gebruik van de maaieorsers naar de rechtsvorm van exploitatie gegeven.

Tabel 20 Gebruik van maaieorsers naar rechtsvorm van exploitatie in % van de bewerkte oppervlakte.

opp. cultuur- grond in ha	gebruik van maaieorsers									
	< 4 m					> 4 m				
	bew. opp. in ha	eigen be- drijf	com- bi- na- tie	andere agrar. bedr.	loon- bedr. of coöp.	bew. opp. in ha	eigen be- drijf	com- bi- na- tie	andere agrar. bedr.	loon- bedr. of coöp.
15 - < 20	622	10	0	11	79	63	-	-	19	81
20 - < 30	2.098	12	12	16	60	303	5	7	-	88
30 - < 40	1.731	22	10	12	56	243	-	-	-	100
40 - < 50	1.343	31	12	11	46	224	19	-	6	75
50 - < 75	1.166	41	4	12	43	158	-	-	-	100
75 en meer	832	73	-	-	27	252	19	-	-	81
totaal	7.792	28	8	12	52	1.243	9	2	2	88

Uit tabel 20 blijkt dat ± 85% van het totale areaal granen wordt geoogst met een maaieorser van 4 meter of minder. Van dit laatste areaal wordt 36% geoogst met een machine in eigendom of in mede-eigendom. Het oogsten met machines van het eigen bedrijf neemt toe met de bedrijfsoppervlakte.

De maaieorsers met een werkbreedte van 4 meter en meer zijn overwegend eigendom van een loonbedrijf of coöperatie.

In tabel 21 is de verdeling van de bewerkte oppervlakte per maaidorser gegeven.

Tabel 21. Bewerkte oppervlakte per maaidorser met een werkbreedte van 4 meter of minder in % van het aantal machines in eigendom of mede-eigendom.

	aantal machines	bewerkte oppervlakte in ha											
		0,01- <5	5- <10	10- <15	15- <20	20- <25	25- <30	30- <40	40- <50	50- <75	75- <100	100- <125	125- <150
<u>eigendom</u>													
15 - < 20	9	-	33	11	22	-	-	11	11	11	-	-	-
20 - < 30	31	10	23	16	6	10	3	23	6	-	-	-	3
30 - < 40	38	8	21	24	3	13	16	16	-	-	-	-	-
40 - < 50	29	7	3	17	17	14	10	17	7	7	-	-	-
50 - < 75	28	4	7	-	21	18	-	7	21	18	4	-	-
75 en meer	16	6	6	-	6	-	6	-	-	56	19		
totaal	151	7	15	13	11	11	7	14	7	11	3	-	1
mede-eigendom	40	-	5	18	15	5	15	13	8	20	-	3	-

Uit tabel 21 blijkt dat een groot aantal maaidorsers slechts een kleine oppervlakte per jaar oogst.

Slechts 15% van de maaidorsers in eigendom oogst meer dan 50 ha per jaar.

4.4. Aardappelpootmachines en precisiezaaimachines

In tabel 22 is het gebruik van de aardappelpootmachines en precisiezaaimachines naar rechtsvorm van exploitatie gegeven.

Tabel 22. Gebruik van aardappelpootmachines en precisiezaaimachines naar rechtsvorm van exploitatie in % van de bewerkte oppervlakte.

opp. cultuur- grond in ha	aardappelpootmachine					precisiezaaimachine				
	bew. opp. in ha	eigen be- drijf	com- bi- na- tie	andere agrar. bedr.	loon- bedr. of coöp	bew. opp. in ha	eigen be- drijf	com- bi- na- tie	andere agrar. bedr.	loon- bedr. of coöp
15 - < 20	1.494	46	10	10	34	565	2	-	0	97
20 - < 30	4.391	53	19	4	24	1.436	1	2	1	96
30 - < 40	3.945	68	13	4	15	1.312	1	1	3	95
40 - < 50	2.828	62	14	1	22	921	2	-	2	95
50 - < 75	2.401	68	16	1	15	789	13	8	-	78
75 en meer	1.620	78	-	-	22	434	38	4	-	58
totaal	16.680	62	14	3	21	5.458	6	2	1	90

Uit tabel 22 blijkt dat 62% van de oppervlakte aardappelen met een pootmachine van het eigen bedrijf wordt gepoot en 14% met een pootmachine in mede-eigendom (combinatie).

Het precisiezaaien gebeurt voor 90% in loonwerk. Op de bedrijven van 75 ha en meer wordt 42% van de oppervlakte gezaaid met een machine in eigendom of mede-eigendom.

In tabel 23 is de verdeling van de bewerkte oppervlakte per aardappelpootmachine gegeven.

Tabel 23. Bewerkte oppervlakte per aardappelpootmachine in % van het aantal machines in eigendom of mede-eigendom.

	aantal machines	bewerkte oppervlakte in ha										
		0,01- < 5	5- < 10	10- < 15	15- < 20	20- < 25	25- < 30	30- < 40	40- < 50	50- < 75	75- < 100	100 en meer
<u>eigendom</u>												
15 - < 20	80	1	70	18	4	3	4	-	-	-	1	-
20 - < 30	202	1	17	63	9	2	1	2	0	3	-	-
30 - < 40	159	-	2	21	56	9	6	2	1	1	1	-
40 - < 50	83	-	-	5	17	54	19	4	1	-	-	-
50 - < 75	60	2	2	-	3	15	43	25	7	3	-	-
75 en meer	21	-	-	-	-	-	-	14	38	29	14	5
totaal	605	1	16	30	21	12	9	5	3	3	1	0
<u>mede-eigendom</u>	80	-	-	4	14	14	16	26	13	11	3	-

Uit tabel 23 blijkt duidelijk dat de machines in mede-eigendom een grotere oppervlakte per machine bewerken dan de machines in eigendom. Van de machines in mede-eigendom heeft 53% meer dan 30 ha per jaar bewerkt. Slechts 12% van de machines in eigendom heeft deze capaciteit behaald.

5. AANTAL BEDRIJVEN MET GEBRUIK VAN WERKTUIGEN

Het gebruik van de werktuigen is in % van het aantal bedrijven gegeven. Voor de trekkers, wagens, enz. is hierbij uitgegaan van het totaal aantal geënquêteerde bedrijven. Voor de werktuigen, die bestemd zijn voor een bepaald gewas is uitgegaan van de bedrijven met aardappelen, suikerbieten of granen.

5.1. Trekkers

In tabel 24 is een overzicht gegeven van het aantal bedrijven met gebruik van trekkers.

Tabel 24. Bedrijven met gebruik van trekkers in eigendom (incl. mede-eigendom) en naar pk klasse in % van het aantal bedrijven.

opp. cultuur- grond in ha	aantal bedr.	bedrijven met gebruik van				aan- tal bedr.	bedrijven met trekkers in pk klasse			
		geen eigen trekker	1 trek- ker	2 trek- kers	3 en meer trekkers		t/m 50	51- 70	71- 100	100 en meer
15 - < 20	179	8	73	17	2	165	79	34	1	-
20 - < 30	380	4	61	27	8	365	73	46	5	1
30 - < 40	235	2	29	57	11	230	81	63	11	0
40 - < 50	131	2	14	70	15	129	83	64	20	-
50 - < 75	87	1	6	57	36	86	85	65	44	1
75 en meer	24	9	4	13	75	22	77	91	68	18
totaal	1.036	4	44	40	13	997	78	53	13	1

Uit tabel 24 blijkt dat het aantal trekkers per bedrijf sterk verband houdt met de bedrijfsoppervlakte. De bedrijven van 15 - < 30 ha overwegend 1 trekker, de bedrijven van 30 - 75 ha 2 trekkers en de bedrijven van 75 ha en meer 3 en meer trekkers. Bijna 80% van de bedrijven heeft 1 of meer trekkers van 50 pk of minder. De zwaardere trekkers komen vooral voor op de bedrijven van 50 ha en groter.

5.2. Werktuigen in eigendom

In de blijlagen 8.3.1. t/m 8.3.4. is het aantal bedrijven met gebruik van werktuigen gegeven in % van het aantal bedrijven. Het aantal werktuigen per bedrijf is niet bekend. Het gebruik van werktuigen is onderscheiden naar eigendom, mede-eigendom of combinatie en naar loonbedrijven, coöperaties en andere agrarische bedrijven.

In tabel 25 is een overzicht gegeven van het percentage bedrijven met het gebruik van werktuigen in eigendom. De werktuigen die op minder dan 5% van het aantal bedrijven worden gebruikt, zijn in deze tabel buiten beschouwing gebleven.

Tabel 25. Gebruik van werktuigen in eigendom in % van het aantal bedrijven.

	grootteklasse in ha						
	15- <20	20- <30	30- <40	40- <50	50- <75	75- en meer	to- taal
<u>Algemeen</u>							
aantal bedrijven = 100%	179	380	235	131	87	24	1036
trekkers met 3 of 4 wielen	91	94	97	98	99	92	95
loswagens $\leq$ 4 ton	7	7	11	8	9	4	8
kipwagens 3 - < 6 ton	22	33	57	64	73	71	45
grondontsmettingsmachine	13	21	32	40	48	58	28
landbouwsp. < 12 m	4	9	11	7	9	4	8
landbouwsp. 12 - < 20 m	32	35	46	47	55	33	40
landbouwsp. $\geq$ 20 m	2	2	8	14	13	38	7
kunstmeststr. $\leq$ 1100 liter	86	85	92	95	90	67	89
<u>aardappelen</u>							
aantal bedrijven = 100%	179	380	234	131	87	24	1035
aardappelpootm. aut. 2 en 3 r.	38	41	39	32	20	8	36
aardappelpootm. " 4 rijig	8	11	26	35	46	54	20
aardappelrooimach. 1 rijig	15	21	38	51	64	58	31
aardappelsorteermachines	2	4	7	13	17	33	7
<u>granen</u>							
aantal bedrijven = 100%	151	354	216	125	84	24	954
maaïdorser $\leq$ 4 m	4	7	18	26	27	46	14
opraappersen	5	6	12	18	29	42	11

Uit tabel 25 blijkt dat het percentage bedrijven met werktuigen in eigendom vaan toeneemt met de bedrijfsoppervlakte. Daarnaast komen op de grotere bedrijven meestal werktuigen met een grotere capaciteit of werkbreedte.

De volgende werktuigen worden op meer dan 25% van het aantal bedrijven in eigendom geëxploiteerd:

- trekkers met 3 of 4 wielen (91-99%)
- kipwagens 3 - < 6 ton (22-73%)
- grondontsmettingsmachines (13-58%)
- landbouwspuiten 12 - < 20 m (32-55%)
- kunstmeststrooiers $\leq$ 1100 liter (67-95%)
- aardappelpootmachines aut. 2 en 3 r. (8-41%)
- aardappelrooimachines 1 rijig (15-64%)

De variatie tussen de grootteklassen is tussenhaakjes gegeven.

5.3. Werktuigen in mede-eigendom

In tabel 26 is een overzicht gegeven van het percentage bedrijven met het gebruik van werktuigen in mede-eigendom of combinatie. Ook hier zijn de werktuigen die op minder dan 5% van het aantal bedrijven voorkomen, buiten beschouwing gebleven.

Tabel 26. Gebruik van werktuigen in mede-eigendom of combinatie in % van het aantal bedrijven.

	grootteklasse in ha						
	15- <20	20- <30	30- <40	40- <50	50- <75	75 en meer	to- taal
<u>Algemeen</u>							
aantal bedrijven = 100%	179	380	235	131	87	24	1036
trekkers met 3 of 4 wielen	5	11	9	5	3	-	8
kipwagens 3 - < 6 ton	4	11	7	8	3	-	7
grondontsmettingsmachine	5	10	6	5	2	-	7
landbouwsp. 12 - < 20 m	12	15	10	8	5	-	11
kunstmeststrooier ≤ 1100 l.	6	9	4	3	1	-	6
<u>aardappelen</u>							
aantal bedrijven = 100%	179	380	234	131	87	24	1035
aardappelpootm. aut. 2 en 3r.	9	7	6	2	-	-	6
aardappelpootm. aut. 4-rijig	2	10	5	9	14	-	7
aardappelrooim. 1-rijig	11	18	13	9	9	-	12
<u>granen</u>							
aantal bedrijven = 100%	151	354	216	125	84	24	954
maaidorsers ≤ 4 m	1	8	7	9	7	-	7
opraappersen	3	7	3	5	5	-	5

Uit tabel 26 blijkt dat gemiddeld gezien de mede-eigendom op de bedrijven van 20 - 40 ha meer voorkomt dan op de kleinere en grotere bedrijven. Op de bedrijven van 75 ha en meer komen geen werktuigen in combinatie voor. De exploitatie van werktuigen in mede-eigendom is in het totaal bezien van weinig betekenis.

De volgende werktuigen worden op 10% of meer van het aantal bedrijven in mede-eigendom geëxploiteerd:

- landbouwsputen 12 - < 20 m (0-15%)
- aardappelpootmachines aut. 4rijig en minder (0-17%)
- aardappelrooimachines 1-rijig (0-18%)

De variatie tussen de grootteklassen is tussenhaakjes gegeven.

5.4. Werktuigen van loonbedrijven

In tabel 27 is een overzicht gegeven van het percentage bedrijven met het gebruik van werktuigen van loonbedrijven, coöperaties of van andere agrarische bedrijven.

Tabel 27. Gebruik van werktuigen van loonbedrijven, coöperaties of andere agrarische bedrijven in % van het aantal bedrijven.

	grootteklasse in ha						
	15 - <20	20- <30	30- <40	40- <50	50- <75	75 en meer	to- taal
<u>algemeen</u>							
aantal bedrijven = 100%	179	380	235	131	87	24	1036
trekkers met 3 of 4 wielen	96	98	97	96	89	88	96
opraapwagens	22	27	19	17	14	8	22
kipwagens	56	41	27	20	22	25	36
loswagens	4	6	6	2	5	4	5
grondontsmettingsmachines	61	47	34	37	32	33	44
landbouwsputen	44	31	15	16	13	21	26
kunstmeststrooiers	7	5	1	2	2	17	4
<u>aardappelen</u>							
aantal bedrijven = 100%	179	380	234	131	87	24	1035
aardappelpootmachines	41	29	20	20	20	21	27
aardappelrooimachines	72	59	45	37	25	29	52
<u>suikerbieten</u>							
aantal bedrijven = 100%	147	305	200	117	74	19	862
precisiezaaimachines	97	76	93	91	81	74	92
bietenrooimachines	97	90	79	87	76	53	88
<u>granen</u>							
aantal bedrijven = 100%	151	354	216	125	84	24	954
maaidorsers	95	84	75	66	61	46	79
opraappersen	95	83	78	64	58	38	78
veldhakselaars	4	5	6	4	12	-	5

Uit tabel 27 blijkt dat de kleinere bedrijven meer gebruik van loonwerk maken dan de grotere bedrijven. Op meer dan 50% van het aantal bedrijven verrichten derden werkzaamheden met de volgende werktuigen:

- trekkers met 3 of 4 wielen	(88-98%)
- aardappelrooimachines	(25-72%)
- precisiezaaimachines	(74-97%)
- bietenrooimachines	(53-97%)
- maaidorsers	(46-95%)
- opraappersen	(38-95%)

Bij de teelt van suikerbieten en granen wordt meer gebruik gemaakt van loonwerk dan bij de teelt van aardappelen.

6. VERKAVELING EN GEBOUWEN

In de structuurenquête wordt onder een kavel een stuk bouwland verstaan, dat behoort tot het bedrijf en dat rondom omsloten wordt door land van een ander.

Tot land van een ander wordt onder meer gerekend een spoorweg, verkeersweg, kanaal en dergelijke.

Aan elkaar grenzende stukken bouwland, welke tot hetzelfde bedrijf behoren, doch gescheiden zijn door sloten en/of paden, worden als één kavel beschouwd. Een kavel omvat een of meer percelen.

6.1. Aantal kavels en ontsluiting

In tabel 28 is een overzicht gegeven van het aantal kavels per bedrijf en de ontsluiting van de kavels door verharde wegen. Onder verharde wegen worden de openbare wegen en bedrijfswegen verstaan, die zijn voorzien van een aaneengesloten verharding of van twee verharde rijstroken, zodat bij vrijwel elke weersgesteldheid afvoer van produkten mogelijk is.

Tabel 28. Bedrijven naar aantal kavels en percentage bouwland ontsloten door een verharde weg in % van het aantal bedrijven.

opp. cultuur- grond in ha	aantal bedr.	aantal kavels			% ontsloten bouwland				
		1-2	3-5	6 en meer	>80	60- <80	40- <60	20- <40	<20
15 - < 20	179	37	43	20	45	13	18	11	12
20 - < 30	380	28	42	30	49	17	15	10	9
30 - < 40	235	26	34	40	51	15	17	7	9
40 - < 50	131	18	38	44	51	15	13	17	5
50 - < 75	87	10	33	56	61	11	13	8	7
75 en meer	24	17	8	75	67	4	13	8	8
totaal	1036	26	39	35	51	15	15	10	9

Tabel 28 laat zien dat de verkaveling niet gunstig is. Slechts 26% van het aantal bedrijven heeft 1 of 2 kavels. De bedrijven van 15 - 30 ha hebben in gemiddeld 25% van de gevallen 6 kavels en meer.

De ontsluiting is eveneens ongunstig. Op de helft van het totaal aantal bedrijven is 80% of meer van het bouwland ontsloten door een verharde weg.

De ontsluiting is op de grotere bedrijven iets gunstiger dan op de kleinere bedrijven.

6.2. Ploegpercelen en detailontwatering

Een ploegperceel is een stuk grond, dat bij de algemene grondbewerking als een eenheid wordt beschouwd; het ploegen kan er zonder onderbreking worden uitge-

voerd. Hierbij is het niet van belang dat op een ploegperceel twee of meer gewassen worden verbouwd of de groundbewerking op verschillende tijdstippen plaatsvindt.

De ontwateringstoestand van de grond kan onder normale weersomstandigheden onvoldoende zijn doordat een buizendrainagesysteem ontbreekt of onvoldoende werkt door b.v. verstopping, ondiepe ligging of te grote onderlinge afstand van de drainreeksen. Daarnaast kan het waterpeil in de sloten zo hoog zijn, dat een drainagesysteem niet kan werken.

Bij de beoordeling van de ontwateringstoestand is rekening gehouden met de te verbouwen gewassen. De aardappelteelt stelt b.v. hogere eisen dan de graanverbouw.

In tabel 29 zijn de bedrijven ingedeeld naar de oppervlakte van de ploegpercelen van 4 ha en groter. Daarnaast is een overzicht gegeven van de toestand van de detailontwatering.

Tabel 29. Bedrijven naar het aantal ploegpercelen van 4 ha en groter en de ontwateringsbehoefte van het aantal bedrijven.

opp. cultuur- grond in ha	aantal bedr.	in % van de oppervlakte bouwland						
		opp. ploegpercelen 4 ha en groter			opp. met onvoldoende detailontwatering			
		>66	33- 66	<33	geen	>0- <33	33- 66	>66
15 - < 20	179	40	27	32	79	12(6)	6(3)	2(2)
20 - < 30	380	49	29	22	72	20(8)	7(4)	2(1)
30 - < 40	235	56	29	16	69	23(11)	5(3)	3(1)
40 - < 50	131	61	29	10	66	22(11)	7(5)	5(4)
50 - < 75	87	68	23	9	76	15(9)	7(6)	2(1)
75 en meer	24	79	17	4	46	46(17)	8(4)	-(-)
totaal	1036	53	28	20	72	20(9)	6(4)	3(1)

() 66% of meer van de totale oppervlakte bouwland met onvoldoende detailontwatering kan worden gedraineerd bij de bestaande hoofdontwatering.

Uit tabel 29 blijkt dat op 53% van het aantal bedrijven 66% of meer van de oppervlakte bouwland ligt in ploegpercelen van 4 ha en groter.

Op de bedrijven van 15 - < 30 ha is de situatie ongunstiger dan het gemiddelde.

Van het aantal bedrijven heeft 72% geen moeilijkheden met de ontwatering.

Van de bedrijven met onvoldoende detailontwatering kan de helft draineren zonder aanpassing van de bestaande hoofdontwatering.

6.3. Opslagruimte voor granen

In tabel 30 is een indeling gegeven van de capaciteit van de opslagruimte voor granen en naar de wijze van drogen.

Tabel 30. Bedrijven met granen naar droogstelsysteem en opslagruimte van granen in % van het aantal bedrijven met opslagruimte (1).

opp. cultuur- grond in ha	bedrijven met granen opslag- ruimte		indeling naar drooginstallatie en capaciteit in tonnen				
			drogen met verwarmde lucht				
			<50	50- <100	100- <200	≥200	to- taal
15 - < 20	151	10	-	10	-	-	10
20 - < 30	354	54	-	-	6	-	6
30 - < 40	216	44	-	5	2	-	7
40 - < 50	125	21	5	-	-	-	5
40 - < 75	84	21	-	5	14	-	19
75 en meer	24	10	-	10	-	30	40
totaal	954	160	1	3	4	2	10

Uit tabel 30 blijkt dat 160 bedrijven over opslagruimte voor granen beschikken. In totaal kan 10% van het aantal bedrijven met opslagruimte drogen met verwarmde lucht.

Tabel 31. Bedrijven met granen naar droogstelsysteem en opslagcapaciteit van granen in % van het aantal bedrijven met opslagruimte (2)

opp. cultuur- grond in ha	bedrijven met granen en eigen opslag- ruimte	indeling naar drooginstallatie en capaciteit in tonnen								
		dr.zonder verwarmde lucht				zonder drooginstallatie				to- taal
		<50	50- <100	100- <200	≥200	<50	50- <100	100- <200	≥200	
15 - < 20	10	20	-	-	-	60	-	10	-	90
20 - < 30	54	17	35	2	-	33	6	-	2	94
30 - < 40	44	9	39	7	-	18	16	5	-	93
40 - < 50	21	-	24	14	-	29	19	10	-	95
50 - < 75	21	5	24	24	-	-	24	5	-	81
75 en meer	10	-	10	10	20	-	10	10	-	60
totaal	160	10	29	8	1	24	13	4	1	90

Uit tabel 31 blijkt dat bijna 50% van de bedrijven met eigen opslagruimte droogt zonder verwarmde lucht. Ca. 40% van de bedrijven met opslagruimte beschikt niet over een drooginstallatie.

De capaciteit van de opslagruimte ligt op 80% van de bedrijven beneden de 100 ton.

6.4. Opslagruimte voor aardappelen en stroomvoorziening

De opslagruimte voor aardappelen heeft alleen betrekking op de vorstvrije opslag van aardappelen bestemd voor aflevering. Bewaarplaatsen voor eigen pootgoed zijn buiten beschouwing gebleven.

In tabel 32 is een indeling gegeven naar de capaciteit van de opslagruimte voor aardappelen.

Tabel 32. Bedrijven met aardappelen naar opslagcapaciteit van aardappelen in % van het aantal bedrijven met permanente opslag.

opp. cultuur- grond in ha	bedrijven met		indeling naar capaciteit in tonnen				
	aard- appe- len	perm. opslag	<150	150- <250	250 <500	500 <1000	≥1000
15 - < 20	179	2	100	-	-	-	-
20 - < 30	380	13	69	23	-	8	-
30 - < 40	234	15	47	33	13	7	-
40 - < 50	131	11	55	18	9	9	9
50 - < 75	87	10	40	10	40	10	-
75 en meer	24	2	-	-	-	100	-
totaal	1035	53	53	21	13	11	2

Uit tabel 32 blijkt dat 53 bedrijven over een opslagruimte voor aardappelen beschikken. Dit is slechts 5% van het aantal bedrijven met aardappelen. De capaciteit van de opslagruimte ligt op ruim de helft van de bedrijven beneden de 150 ton.

In tabel 33 is een overzicht gegeven van de krachtstroomvoorziening op de bedrijven met aardappelen.

Tabel 33. Bedrijven naar eigendom of pacht van het hoofdbedrijfsgebouw en naar stroomvoorziening in % van het aantal bedrijven met aardappelen.

opp. cultuur- grond in ha	bedr. met aard.	hoofdbedrijfsgebouw			
		eigendom		pacht	
		krachtstroom			
		vold.	onv./geen	vold.	onv./geen
15 - < 20	179	34	40	14	13
20 - < 30	380	46	21	23	9
30 - < 40	234	54	12	28	6
40 - < 50	131	53	8	35	5
50 - < 75	87	70	1	23	6
75 en meer	24	71	21	8	-
totaal	1035	49	19	24	8

Uit tabel 33 blijkt dat 27% van het aantal bedrijven met aardappelen over onvoldoende of geen krachtstroom beschikt.

De krachtstroomvoorziening is op de bedrijven van 30 ha en meer gemiddeld beter, dan op de bedrijven van 15 - < 30 ha.

De krachtstroomvoorziening houdt nauwelijks verband met de eigendomssituatie van het hoofdbedrijfsgebouw.

Op de bedrijven met het hoofdbedrijfsgebouw in eigendom beschikt ca. 72% over voldoende krachtstroom en op de bedrijven met het hoofdbedrijfsgebouw in pacht ca, 75%.

SUMMARY AND CONCLUSIONS

In the Netherlands, in May 1975 an inquiry was held into the structure of agricultural holdings having at least 70 "standard farm units"¹ and 15 hectares of cultivated land. Of the total number of sfu on a holding, 60% or more had to be brought in by rotation crops. From November 1975 to March 1976 an additional inquiry was held. Examples of the used forms are given in Annex 8.1. As rotation crops are considered: cereals, pulse crops, cash crops, arable and horticultural crops for seed production, tuber- and root crops, green fodder and green manure crops, vegetables in the open, flower bulbs and ley.

Results in this report refer to Dutch Northern Sand Area.

In table 3⁴ data are presented according to the size of the holdings in the Northern sand area. On the average, cereals, tuber and root crops cover 93% of the area of rotation crops. The remaining 7% of the area is almost entirely ley. At increasing size of the holding the area of cereals is increasing and the area of ley is decreasing. Yield level of starch potatoes and winter wheat is relatively high on holdings of 50 - < 75 ha; yields of sugar beet are high on holdings of 40 - < 50 ha.

In the Northern sand area, 1% of the holdings is run as a corporation; 87% as private enterprises and on 12% other kinds of partnerships are found. Cooperation is mainly based on family relations.

The legal status of the holdings is related to their size. Approx. 95% of the holdings of 15 - < 20 ha are run as a private enterprise, whereas only 29% of the holdings of 75 hectares are run as private enterprises.

The average use of labour is 1.56 fully employed people on each holding. The area of cultivated land per worker shows an average of 21 ha, varying from 14-32 ha. The number of Standard Farm Units (sfu)¹ per worker is considerably higher on large holdings than on small ones.

On approx. 14% of the holdings potatoes, are harvested with two rows at a time; on 6% of the farms sugar beet with six rows and on 12% of the farms cereals with combines over 4 m cut. Large holdings use more machinery with a large capacity than small holding do. Parcelling and infrastructure are relatively poor. Drainage is, especially on smaller holdings, very good.

Hardly any farms store their own potatoes.

About 17% of the holdings store their own cereals.

¹ A Standard Farm Unit (sfu) is a device for measuring the size of agricultural production on a basis of factor input. One sfu is a certain amount of calculated factor costs per hectare of crops or per unit of species of animals in a base period, given an efficient level of farm management under normal circumstances.

Table 34. Data obtained from an inquiry into the structure of agricultural holdings in the Dutch Northern Sand Area, in 1975/1976.

	farm size in ha						
	15- <20	20- <30	30- <40	40- <50	50- <75	75 and larger	total
<u>number of holdings</u>	179	380	235	131	87	24	1.036
<u>rotation crops</u>							
in ha per holding	17.0	23.7	33.0	42.8	55.1	135.4	32.3
as % of cultivated land	97	96	96	96	96	98	96
<u>cropping plan in %</u>							
cereals	23	27	26	28	27	33	27
agr. and hort. seed production	0	0	1	1	1	2	1
tuber- and root crops	68	65	66	67	66	63	66
green fodder and green manure crops	0	1	1	0	1	0	1
vegetables in the open	0	0	0	0	1	1	1
ley	9	7	6	4	4	1	6
<u>yield level per hectare as a % of the number of holdings</u>							
> 25 tons of seed potatoes	24	33	26	50	33	50	30
> 35 tons of starch potatoes	46	53	53	55	63	51	53
> 45 tons of sugar beet	23	23	24	34	20	16	25
> 5.0 tons of winter wheat	5	10	7	3	13	-	7
<u>legal status of the holdings</u>							
corporation	-	1	-	1	1	29	1
private holding of the farmer	95	93	86	79	76	25	87
partnership of other cooperation	5	6	14	20	23	46	12
<u>use of labour</u>							
employees per holding (fully empl.)	1.24	1.38	1.57	1.76	2.02	4.29	1.56
hectares of cult. land per empl.	14.2	17.8	21.9	25.2	28.3	32.2	21.4
% of holdings with >130 sfu/empl.	1	20	44	47	66	83	31
<u>use of machinery¹ as % of the number of holdings</u>							
potato harvester, two rows	9	15	10	12	18	48	14
sugar beet harvester, six rows	4	3	8	8	4	25	6
combine > 4 m	9	12	12	13	12	17	12
<u>parcelling and drainage as % of the number of holdings</u>							
1 and 2 parcels	37	28	26	18	10	17	26
sufficient drainage	79	72	69	66	76	46	72
<u>storage capacity as % of the number of holdings</u>							
potatoes	1	3	6	8	11	8	5
cereals	7	15	20	17	25	42	17

¹ inc. machinery of contract worker

8.1. Enquêteformulieren landbouwtelling en structuurenquête

MODEL 2
Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg
Hoofdafdeling Landbouwstatistiek

LANDBOUWTELLING MEI 1975

Beschrijvingsbijlet vastgesteld door de Minister van Landbouw en Visserij (art. 25 van de Landbouwwet)

BESTEMD VOOR C.B.S.

A. BIJZONDERE BEDRIJFSGEGEVENIS				B. VEESTAPEL. Opgeven alle op Uw bedrijf aanwezige dieren (dus ook con-			
				troctdieren) excl. ingeschaard vee. Ingeschaard vee door de eigenaar op te			
				geven.			
Leefstijd bedrijfshoofd rubr. 012 jaar code Hoofdberoep: hier niets invullen Nevenberoep: rubr. 014 code code Rechtspositie van het bedrijfshoofd Is het bedrijfshoofd een natuurlijk persoon? ja = 01 neen = 02 Zo ja, heeft hij de dagelijkse leiding van het bedrijf? ja = 03 neen = 04 Werkzaamheden buiten bedrijf Verricht het bedrijfshoofd, die zelf het bedrijf leidt, ook nog betaalde werkzaamheden buiten het land- en tuinbouwbedrijf? ja = 01 neen = 02 Zo ja, in de land- of tuinbouw (acht, bosbouw, visserij): in loondienst = 03 zelfstandig = 04 In een andere economische sector: in loondienst = 05 zelfstandig = 06 Agrarische schoolopleiding Land- en/of tuinbouwopleiding van de- gene die de dagelijkse leiding heeft: universitaire = 01 lagere = 04 hogere = 02 geen = 05 middelbare = 03 Boekhouding Wordt in 1975 door het bedrijf een boek- houding bijgehouden: door een boekhoudbureau van één der standsorganisaties = 06 door een ander boekhoudbureau, particulier of door U zelf = 07 Geen boekhouding = 08 Landbouwcoöperaties Maakt het bedrijf gebruik van een coöpe- ratie voor: zijn bevoorrading = 01 de afzet van zijn produkten = 02 Contractuele bindingen Heeft het bedrijf in 1975 (een) contract(en) voor de afzet van zijn produkten met één of meer andere ondernemingen? ja = 06 neen = 07 Zo ja, voor welke van onderstaande pro- dukten en voor welk deel van de pro- duktiewaarde? (percentage-indeling hiernaast) Aardappelen 036 11 21 31 Granen 033 12 22 32 Groenten en fruit 050 13 23 33 Runderen 052 14 24 34 Melk- en zuivelprodukten 054 15 25 35 Varkens 056 16 26 36 Pluimvee 058 17 27 37 Eieren (incl. broedieren) 079 18 28 39				RUNDVEE Jongvee (geen mest- of weidevee): jonger dan 1 jaar: vrouwelijk 101 mannelijk 103 1-2 jaar: vrouwelijk 105 mannelijk 107 2 jaar en ouder (vrouwelijk) 109 Melk- en kalfkoeien 121 Stieren voor de fokkerij 2 jaar en ouder 123 Mestkalveren 125 Ander jongvee voor de mestkerij: jonger dan 1 jaar: vrouwelijk 127 mannelijk (incl. ossen) 129 1-2 jaar: vrouwelijk 141 mannelijk (incl. ossen) 143 2 jaar en ouder: vrouwelijk 145 mannelijk (incl. ossen) 147 Mest- en weidevee 2 jaar en ouder 149 Totaal rundvee			
VARKENS Biggen tot 20 kg: nog bij de zeug 161 niet meer bij de zeug 163 Mestvarkens: 20-50 kg 165 50 kg en meer 167 Fokvarkens: opfokzeugjes en -beertjes 20-50 kg 169 opfokzeugen 50 kg en meer (niet gedekt) 181 gedekte, niet kennelijk drachtige en kenne- lijk drachtige zeugen 183 zeugen bij de biggen 185 overige fokzeugen 187 opfokberen 50 kg en meer (nog niet deknijp) dekrijpe beren 189 Totaal varkens				PAARDEN (incl. pony's) jonger dan 3 jaar 230 3 jaar en ouder: landbouwpaarden 232 overige paarden 234 Totaal paarden			
SCHAPEN Lammeren 236 Overige schapen 238 Totaal schapen				KIPPEN Slachtkuikens 250 Leghennen: jonger dan 5 maanden (incl. kui- kens voor de leg) 252 5 maanden en ouder 254 Totaal kippen Totale mestcapaciteit slachtkuikens 256			
EENDEN jonge eenden voor de slacht 270 Eenden (incl. kuikens) bestemd voor de leg 272 Totaal eenden				KALKOEIEN jonge kalkoenen voor de slacht 274 Kalkoenen bestemd voor broedelerenproduk- tie: jonger dan 7 maanden 276 7 maanden en ouder 278 Totaal kalkoenen Overig pluimvee (w.o. ganzen en parelhoenders) 290 TOTAAL (rubr. 101 t/m 290) 292			

C. TUINBOUW OPEN GROND (gemeten maat)				E. TUINBOUW ONDER GLAS (gemeten maat)				G. AKKERBOUW (gemeten maat)			
	rubr.	ha	a		rubr.	m²			rubr.	ha	a
GROENTEN open grond				GROENTEN onder glas				Wintertarwe			
Aardbelen	298			Tomaten: verwarmd ')	472			Zomertarwe	610		
Asperges	301			koud	474			Wintergerst	612		
Erwten (groen te oogsten)	303			Komkommers: verwarmd ')	476			Zomergerst	614		
Sluitkool, vroege	305			koud	478			Rogge (geen snijrogge)	616		
Tuinbonen	307			Aardbelen: verwarmd ')	490			Haver	618		
Poot- en plantuien	309			koud	492			Korrelmais	630		
Zilveruitjes	321			Paprika: verwarmd ')	494			Mengsels van granen (voor korrelwinning)	632		
Zaai-uien	323			koud	496			Groene erwten (droog te oogsten)	634		
Augurken	325			Augurken: verwarmd ')	498			Schokkers	650		
Bloemkool	327			koud	501			Kapucijnens en grauwe erwten	652		
Knolselderij	329			Overige groenten (incl. meloenen): verwarmd ')	503			Bruine en witte bonen	654		
Peen, (A'damse bak en Nantes)	341			koud	505			Koolzaad	656		
Winterpeen	343			FRUIT onder glas	507			Karwijzaad, oogst 1975	670		
Prei	345							Blauwmaanzaad	672		
Sluitkool, herfst- en bewaar-	347			BLOEMKEKERIJGE-WASSEN onder glas				Vlas (incl. zaaijaar VERhuurd, excl. zaaijaar GEhuurd vlasland)	674		
Spruitkool	349			Rozen	521			Sulker- en voederbietenzaad	678		
Stok- en stamslabonen	361			Anjers: grootbloemige	523			Graszaad	701		
Witlofwortel	363			tros-	525			Pootaardappelen (N.A.K. aangegeven):	703		
Kropsla	365			Chrysanten (snijbloemen)	527			op zand- of veengrond	721		
Spinazie	367			Gerbera's	529			op kleigrond	723		
Overige groenten	369			Anchuriums (snijbloemen)	541			Consumptie- en voeraardappelen (excl. pootaardappelen N.A.K. aangegeven):			
Totaal	rubr. a	ha	a	Snijgroen	543			op zand- of veengrond	725		
				Potplanten	545			op kleigrond	727		
PIT- EN STEENVRUCHTEN				Perkplanten	547			Fabrieksaardappelen (voor de aardappelzetmeelindustrie)	729		
Appelen: jonger dan 1 jaar	381			Overige bloemkwek. gew.	549			Suikerbieten (geen pootbieten)	741		
1 jaar en ouder	383			BOOMKEKERIJGE-WASSEN onder glas	561			Voederbieten (geen pootbieten)	743		
Pereen: jonger dan 1 jaar	385							Luzerne (groenvoeder)	781		
1 jaar en ouder	387			VASTE PLANTEN onder glas	563			Snijmais	785		
Overige pit- en steenvruchten	389			TOTAAL in m²	a			Overige akkerbouwgewassen:			
KLEIN FRUIT	410			TOTAAL in ha en a (overbrengen naar H, rubr. 818)	b	ha	a	Naam gewas:	Bestemming:		
TUINBOUWZADEN	412			Waarvan:							
BLOEMKEKERIJGE-WASSEN open grond	414			plat glas	565			TOTAAL (naar H, rubr. 810)	a		
BOOMKEKERIJGE-WASSEN open grond	416			staand glas verwarmd met vaste installaties:							
VASTE PLANTEN open grond	418			aardgas	567			H. BEDRIJFSINDELING			
BLOEMBOLLEN EN -KNOLLEN				lichte olie	569				rubr.	Gem. maat	
Hyacinten	430			zwarte olie	581			Akkerbouw (zie G, rubr. a)	810	ha	a
Tulpen	432			met verplaatsbare install.	583			Blijvend grasland	812		
Narcissen	434			staand glas koud	585			Tijdelijk grasland	814		
Gladiolen	436			')				Tuinbouw:			
Lelies	438			Incl. verplaatsbare installatie.				open grond (zie C, rubr. b)	816		
Overig bijgoed	450			F. CHAMPIGNONTEELT				onder glas (zie E, rubr. b)	818		
TOTAAL (overbrengen naar H, rubr. 816)	b			AANTKENINGEN D.B.H.				Brakland	830		
D. VRUCHTOPVOLGING GROENTEN OPEN GROND				Aantal cellen	rubr. 587	st		Cultuurgrond (gemeten maat)	832		
Groenten open grond in vruchtopvolging met:				Totale teeltoppervlakte	589	m²		Waarvan:	rubr.	ha	a
tuinbouwgewassen	452							eigendom	834		
andere gewassen	454							pacht	836		
Totaal (zie C, rubr. a)	a							andere			
								expl. vorm	838		
								Cultuurgrond (kadastrale maat)	850		
								Tuin voor eigen gebruik	852		
								Grienden, riet, biezen en kerstdennen	854		
								Niet in gebruik zijnde cultuurgrond	856		
								Bos (excl. grienden)	858		
								Overige gronden (gebouwen, erf enz.)	870		
								Oppervlakte van het bedrijf	872		

BINNEN 5 DAGEN NA UITREIKING INLEVEREN BIJ DE DISTRICTSBUREAUHOUDER

Dit beschrijvingsbiljet naar waarheid ingevuld:

(plaatsnaam)

(datum)

1975

Handtekening teller:

Handtekening bedrijfshoofd
of diens gemachtigde:

Structuurenquête akkerbouwbedrijven 1975

Naam en adres: _____

Opmerkingen:

Registratienr.: _____

1. BASISGEGEVENEN

1

Leeftijd (oudste) bedrijfshoofd jaar
Standaardbedrijfsseenheden sbe
Bouwplantype

Cultuurgrond metelling 1975
Al dan niet zaaiklaar verhuurd land
a + b
Al dan niet zaaiklaar gehuurd land
c - d
Blijvend grasland, boerengaard
Bouwland (rubr. 012 minus e)

rubr.	gem. maat	
	ha	a
a		
b +		
c		
d -		
012		
e -		
014		

2. RECHTSPOSITIE VAN BEDRIJFSHOOFD/BEDRIJF

Natuurlijk persoon:

persoonlijke onderneming = 1
maatschap of andere samenver-
kingsvorm van:
vader en (schoon)zoon = 2
gebroeders of kinderen = 3
overige relaties = 4

Rechtspersoon:

vennootschap onder firma = 5
besloten vennootschap = 6
command. vennootschap = 7
stichting = 8
overheid = 9

rubr.	code
016	

3. BEDRIJFSOPVOLGING

(Alleen op te geven door zelfstandige
bedrijfshoofden van 50 jaar en ouder)

Is er een nann. bedrijfsopvolger van
15 jaar of ouder beschikbaar?

ja, een (schoon)zoon = 1
ja, een ander persoon = 2
neen = 3
niet van toepassing = 0

4. HOOFDBEDRIJFSGEBOUW

Het hoofdbedrijfsgebouw is:

in eigendom = 4
gepacht = 5

5. BEDRIJFSVERHOEVELING

Uit hoeveel kavels bestaat
het bouwland?

1 of 2 = 6
3 tot en met 5 = 7
6 en meer = 8

6. OPPERVLAKTE PLOEGPERCELEN

Totale oppervlakte van de ploegper-
celen kleiner dan 4 ha per perceel
Totale oppervlakte van de ploegper-
celen 4 ha en groter per perceel

rubr.	ha	a
018		
030		
032		
034		
036		

7. ONTSLUITING

Totale oppervlakte bouwland ontsloten
door verharde weg

8. ONTWATERING

Op hoeveel ha van het bouwland laat
de detailontwatering te wenschen over ?
Hoeveel ha van deze oppervlakte kan
gedraineerd worden bij de bestaande
hoofdontwatering ?

A A R D A P P E L E N

9. OPBRENGSTNIVEAU 1975

Pootaardappelen (incl. uitval)

geen = 0
minder dan 20 000 kg per ha ... = 1
20 000 tot 25 000 kg " " ... = 2
25 000 tot 30 000 kg " " ... = 3
30 000 tot 35 000 kg " " ... = 4
35 000 en meer kg " " ... = 5

Consumptie-aardappelen (incl. uitval)

geen = 0
minder dan 30 000 kg per ha ... = 1
30 000 tot 35 000 kg " " ... = 2
35 000 tot 40 000 kg " " ... = 3
40 000 tot 45 000 kg " " ... = 4
45 000 en meer kg " " ... = 5

Fabrieksaardappelen

geen = 0
minder dan 30 000 kg per ha ... = 1
30 000 tot 35 000 kg " " ... = 2
35 000 tot 40 000 kg " " ... = 3
40 000 tot 45 000 kg " " ... = 4
45 000 en meer kg " " ... = 5

10. OPSLAGRUIMTE

Is op het bedrijf een opslag-
ruimte voor aardappelen aanwezig ?

ja = 1
neen .. = 2

Ja ja: in eigen gebruik met
een capaciteit van
in mede-gebruik met
een capaciteit van

rubr.	ton
052	
054	

Indien geen opslagruimte voor aardappelen op het bedrijf aanwezig is, worden aardappelen dan elders opgeslagen (voor rekening van bedrijfshoofd) ?

ja .. = 1
neen = 2

GRANEN

11. OPBREKSTNIVEAU 1975

Wintertarwe

geen = 0
minder dan 4 000 kg per ha .. = 1
4 000 tot 4 500 kg " " .. = 2
4 500 tot 5 000 kg " " .. = 3
5 000 tot 5 500 kg " " .. = 4
5 500 en meer kg " " .. = 5

12. GRAANDROOGINSTALLATIE

Is op het bedrijf een graan-
drooginstallatie aanwezig ?

ja, met verwarmde lucht = 6
ja, met onverwarmde lucht ... = 7
neen, niet aanwezig = 8

13. OPSLAGRUIMTE

Is op het bedrijf een opslagruimte
voor granen aanwezig ?

ja .. = 1
neen = 2

Zo ja, in eigen gebruik met
een capaciteit van

in mede-gebruik met
a % capaciteit van

rubr.	code
056	

rubr.	ton
058	
070	

S U I K E R B I E T E N

14. OPBREKSTNIVEAU 1975

geen = 0
minder dan 35 000 kg per ha = 1
35 000 tot 40 000 kg " " = 2
40 000 tot 45 000 kg " " = 3
45 000 tot 50 000 kg " " = 4
50 000 tot 55 000 kg " " = 5
55 000 en meer kg " " = 6

15. KRACHTSTROOM

Heeft het bedrijf de beschikking
over krachtstroom ?

ja, voldoende = 7
ja, doch onvoldoende = 8
neen = 9

16. TREKKERS IN MEDE-EIGENDOM

Makt u gebruik van één of meer
trekkers in mede-eigendom (ongeacht
waar de trekkers aanwezig zijn) ?

ja ... = 1
neen = 2

Zo ja, per trekker het
aantal pk hiernaast vermelden
(voor elke trekker een afzonder-
lijke regel invullen)

rubr.	code
072	0

rubr.	aantal pk
074	
074	
074	
074	
074	
074	

17. WERKTUIGEN EN BEWERKTE OPPERVLAKTE 1975

	2	Rubr.	Gebruikte werktuigen in eigendom						Gebruikte werktuigen in mede-eigendom						Bewerkte oppervlakte op eigen bedrijf met werktuigen in eigendom van:					
			Aan- tal	Bewerkte oppervlakte				Aan- tal i)	Bewerkte oppervlakte				ander eigen bedr.		coö- peratie		loonwerker			
				op eigen bedrijf		op andere bedrijven			op eigen bedrijf		op andere bedrijven									
				stuk- ken	ha	a	ha		a	stuk- ken	ha	a							ha	a
			1	2	3	4	5	6	7	8	9									
Maaidorsers:																				
werkbreedte: 4 meter en minder ..	10																			
meer dan 4 meter ..	11																			
Aardappelrooimachines:																				
1-rijig: in zakken	12																			
met verzamelbak	13																			
in vagen	14																			
2-rijig: met verzamelbak	15																			
in vagen	16																			
voorzaadrooiers	17																			
Bietenrooimachines:																				
voorzaadrooiers, 6-rijig	18																			
verzamelrooiers:																				
1-rijig	19																			
2-en 3-rijig: met verzamelbak ..	20																			
in vagen	21																			
6-rijig	22																			
Precisiezanmachines	23																			
Aardappelpootmachines	24																			

1) Op te geven door degene waar de machine in de winter gestald is.

Handtekening teller:

(plaatsnaam)

(datum)

1975

8.2. Gewassen voor vruchtwisseling in de vollegrond

Granen:

wintertarwe
zomertarwe
wintergerst
zomergerst
rogge
haver
korrelmaïs
mengsels van granen

Peulvruchten (droog te oogsten):

groene erwten
schokkers
kapucijners en grauwe erwten
bruine en witte bonen
veldbonen

Handelsgewassen:

koolzaad
karwijzaad
blauwmaanzaad
vlas
overige handelsgewassen

Landbouwzaden:

graszaad
overige landbouwzaden

Knol- en wortelgewassen:

pootaardappelen
consumptie-aardappelen
fabrieksaardappelen
suikerbieten
voederbieten
overige knol- en wortelgewassen

Groenvoeder- en groenbemestingsgewassen:

snijmaïs
overige groenvoeder- en groenbemestingsge-
wassen

Groenten vollegrond:

aardbeien
asperges
bloemkool
erwten (groen te oogsten)
tuinbonen
vroege sluitkool
poot- en plantuien
zilveruitjes
zaaiuien
overige groenten

Bloembollen en -knollen:

hyacinten
tulpen
narcissen
gladiolen
lelies
overig bijgoed

Tuinbouwzaden

Tijdelijk grasland

8.3. Bedrijven met gebruik van werktuigen

Bijlage 8.3.1. Bedrijven met gebruik van werktuigen in % van het aantal bedrijven.

Soort werktuig	aantal bedr. =100%	15 - < 20 ha				aantal bedr. = 100%	20 - < 30 ha			
		in % van het aantal bedrijven ¹ eigendom		in mede- eigendom (combi- natie)	loon- bedr., coöp., andere agrar. bedr.		in % van het aantal bedrijven ¹ eigendom		in mede- eigendom (combi- natie)	loon- bedr., coöp., andere agrar. bedr.
		voor trekkers	overige				voor trekkers	overige		
Algemeen	179					380				
Trekkers										
2 of minder wielen		-	-	-	-		-	-	-	-
3 of 4 wielen		-	91	5	96		-	94	11	98
rupstrekkers		-	-	-	-		-	-	-	-
opraapwagens		1	-	-	22		1	-	-	27
loswagens totaal		7	-	1	4		9	-	-	6
w.v.: < 4 ton		7	-	1	-		7	-	-	-
> 4 ton		-	-	-	-		1	-	-	-
Kipwagens totaal		22	1	6	56		34	-	11	41
w.v.: 3 - 6 ton		21	1	4	-		33	-	11	-
6 - <10 ton		1	-	2	-		1	-	0	-
> 10 ton		-	-	-	-		-	-	0	-
aangedreven eggen		-	-	-	2		0	-	0	1
grondontsmettingsmach.		13	-	5	61		21	-	10	47
landbouwsputten totaal		38	-	13	44		46	-	19	31
w.v.: < 12 m		4	-	1	-		9	-	2	-
12 - < 20 m		32	-	12	-		35	-	15	-
> 20 m		2	-	-	-		2	-	3	-
kunstmeststrooiers totaal		84	2	6	7		86	-	10	5
≤ 1100 liter		84	2	6	-		85	-	9	-
> 1100 liter		-	-	1	-		1	-	0	-
aardappelen	179					380				
aardappelboomachines totaal		46	-	11	41		53	-	17	20
w.v.: halfautom.		-	-	-	-		2	-	-	-
autom. 2 en 3 rijig		38	-	9	-		41	-	7	-
autom. 4 rijig		8	-	2	-		11	-	10	-
autom. > 4 rijig		-	-	-	-		1	-	-	-
Aardappelrooimachines totaal		16	-	11	72		24	0	17	59
w.v.: 1 rijig in zakken		1	-	-	-		1	-	1	-
1 rijig met verzamelb.		13	-	11	-		19	-	16	-
1 rijig in wagen		1	-	-	-		1	-	1	-
2 rijig met verzamelb.		1	-	1	-		1	-	-	-
2 rijig in wagen		-	-	-	-		0	-	-	-
voorraadrooiers		-	-	-	-		1	0	-	-
aardappelsorteermachines		1	1	1	2		1	3	1	2
sukerbieten	147					305				
Precisiezaaimachines totaal		2	-	-	97		1	-	1	76
w.v.: < 6 rijig		-	-	-	-		1	-	1	-
7 - 12 rijig		1	-	-	-		-	-	0	-
>12 rijig		1	-	-	-		0	-	-	-
rijendunner		-	-	1	-		0	-	-	2
Bietenrooimachines totaal		-	-	-	97		3	-	1	90
w.v.: koper en ontbl. mach.		-	-	-	-		-	-	-	-
6 rijige voorraadr.		-	-	-	-		-	-	-	-
bietenlader		-	-	-	-		-	-	-	-
1 rijige verzamelr.		-	-	-	-		3	-	1	-
2 en 3-rijig met verz.		-	-	-	-		1	-	-	-
2 en 3 rijig in wagen		-	-	-	-		-	-	-	-
6 rijige verzamelr.		-	-	-	-		-	-	-	-
Granen	151					354				
Maaidorssers totaal		1	3	1	95		3	5	10	84
w.v.: < 4 m		1	3	1	-		2	5	8	-
> 4 m		-	-	-	-		0	0	2	-
opraappersen		5	-	3	95		6	-	7	83
veldhakselaar		-	-	-	4		1	-	0	5
strohakselaar		-	-	-	1		1	-	1	4

¹ 0 = het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid;
- = nul

Bijlage 8.3.2. Bedrijven met gebruik van werktuigen in % van het aantal bedrijven.

Soort werktuig	30 - < 40 ha					40 - < 50 ha				
	aantal bedr. = 100%	in % van het aantal bedrijven ¹				aantal bedr. = 100%	in % van het aantal bedrijven			
		eigendom voor trekkers	overige	in mede- eigendom (combi- natie)	loon- bedr., coöp., andere agrar. bedr.		eigendom voor trekkers	overige	in mede- eigendom (combi- natie)	loon- bedr., coöp., andere agrar. bedr.
<u>Algemeen</u>	235					131				
<u>Trekkers</u>										
2 of minder wielen		-	-	-	-		-	1	-	-
3 of 4 wielen		-	97	9	97		-	98	5	96
rupstrekken		-	-	-	-		-	-	-	1
opraapwagens		4	-	1	19		7	-	-	17
loswagens totaal		12	-	-	6		11	-	-	2
v.v.: < 4 ton		11	-	-	-		8	-	-	-
> 4 ton		1	-	-	-		2	-	-	-
Kipwagens totaal		61	-	7	27		69	1	8	20
v.v.: 3 - 6 ton		57	-	7	-		63	1	8	-
6 - < 10 ton		3	-	-	-		5	-	-	-
> 10 ton		-	-	-	-		-	-	-	-
aangedreven eggen		-	-	0	2		1	-	-	1
grondontmettingsmach.		32	-	6	34		40	-	5	37
landbouwspuiten totaal		64	-	17	15		67	1	11	16
v.v.: < 12 m		11	-	3	-		7	-	1	-
12 - < 20 m		46	-	10	-		46	1	8	-
> 20 m		8	-	3	-		14	-	2	-
kunstmeststrooiers totaal		95	-	5	1		96	1	3	2
≤ 1100 liter		92	-	4	-		94	1	3	-
> 1100 liter		3	-	0	-		2	-	-	-
<u>aardappelen</u>	234					131				
aardappelrooimachines totaal		71	-	12	20		71	1	11	20
v.v.: halfautom.		3	-	1	-		3	-	2	-
autom. 2 en 3 rijig		39	-	6	-		32	-	2	-
autom. 4 rijig		26	-	5	-		34	1	9	-
autom. > 4 rijig		2	-	0	-		2	-	-	-
Aardappelrooimachines totaal		43	1	15	45		53	2	10	37
v.v.: 1 rijig in zakken		1	-	0	-		2	-	1	-
1 rijig met verzamelb.		36	-	12	-		47	1	8	-
1 rijig in vagen		1	-	1	-		1	-	-	-
2 rijig met verzamelb.		3	-	1	-		-	-	1	-
2 rijig in vagen		0	0	-	-		-	-	-	-
voorraadrooiers		2	0	0	-		5	1	-	-
aardappelsortermachines		4	3	2	2		8	5	1	3
<u>suikerbieten</u>	200					117				
Precisiezaaimachines totaal		1	1	1	93		3	-	-	91
v.v.: < 6 rijig		1	-	-	-		1	-	-	-
7 - 12 rijig		1	-	1	-		3	-	-	-
> 12 rijig		-	1	-	-		-	-	-	-
rijendunner		1	-	-	1		2	-	-	1
Bietenrooimachines totaal		3	-	2	79		3	-	2	87
v.v.: koper en ontbl. mach.		-	-	-	-		-	-	-	-
6 rijige voorraadr.		1	-	-	-		-	-	-	-
bietenlader		-	-	-	-		-	-	-	-
1 rijige verzamelr.		3	-	2	-		3	-	2	-
2 en 3-rijig met verz.		-	-	-	-		-	-	-	-
2 en 3 rijig in vagen		-	-	-	-		-	-	-	-
6 rijige verzamelr.		-	-	-	-		-	-	-	-
<u>Granen</u>	216					125				
Maaidorsers totaal		9	9	8	75		9	18	9	66
v.v.: < 4 m		9	9	7	-		9	17	9	-
> 4 m		-	-	1	-		-	1	-	-
opraappersen		12	-	3	98		17	1	5	67
veldhakselaar		-	-	-	6		2	-	-	4
strohakselaar		2	-	1	3		5	-	2	6

¹ 0 = het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid;
- = nul

Bijlage 8.3.3. Bedrijven met gebruik van werktuigen in % van het aantal bedrijven.

Soort werktuig	50 - < 75 ha					75 en meer ha				
	aantal bedr. = 100%	in % van het aantal bedrijven ¹ eigendom		in mede- eigendom (combi- natie)	loon- bedr., coöp., andere agrar. bedr.	aantal bedr. = 100%	in % van het aantal bedrijven ¹ eigendom		in mede- eigendom (combi- natie)	loon- bedr., coöp., andere agrar. bedr.
		voor trekkers	overige				voor trekkers	overige		
<u>Algemeen</u>	87					24				
<u>Trekkers</u>										
2 of minder wielen		-	-	-	-		-	-	-	-
3 of 4 wielen		-	99	3	89		-	92	-	88
rupstrekkers		-	-	-	-		-	-	-	-
opraapwagens		6	-	-	14		8	-	-	8
loswagens totaal		11	-	-	5		21	-	-	4
w.v.: < 4 ton		9	-	-	-		4	-	-	-
> 4 ton		2	-	-	-		17	-	-	-
Kipwagens totaal		75	1	5	22		92	-	-	25
w.v.: 3 - 6 ton		72	1	3	-		71	-	-	-
6 - < 10 ton		2	-	1	-		17	-	-	-
> 10 ton		-	-	-	-		4	-	-	-
aangedreven eggen		2	-	1	1		4	-	-	-
grondontsmettingsmach.		48	-	2	32		58	-	-	33
landbouwpuiten totaal		76	1	10	13		75	-	-	21
w.v.: < 12 m		9	-	-	-		4	-	-	-
12 - < 20 m		54	1	5	-		33	-	-	-
> 20 m		13	-	6	-		38	-	-	-
kunstmeststrooiers totaal		95	1	5	2		117	-	-	17
≤ 1100 liter		89	1	1	-		67	-	-	-
> 1100 liter		7	-	3	-		56	-	-	-
<u>aardappelen</u>	87					24				
<u>aardappelboomachines totaal</u>		67	1	14	20		79	-	-	21
w.v.: halfautom.		2	-	-	-		13	-	-	-
autom. 2 en 3 rijig		20	-	-	-		8	-	-	-
autom. 4 rijig		45	1	14	-		54	-	-	-
autom. > 4 rijig		-	-	-	-		4	-	-	-
<u>Aardappelrooimachines totaal</u>		69	1	13	25		92	4	-	20
w.v.: 1 rijig in zakken		5	-	-	-		-	-	-	-
1 rijig met verzamelb.		55	1	9	-		58	-	-	-
1 rijig in wagen		3	-	-	-		-	-	-	-
2 rijig met verzamelb.		1	-	3	-		29	-	-	-
2 rijig in wagen		-	-	-	-		4	-	-	-
voorraadrooiers		5	-	-	-		-	4	-	-
<u>aardappelsorteermachines</u>		7	10	2	2		8	25	-	4
<u>suikerbieten</u>	74					19				
<u>Precisiezaaimachines totaal</u>		11	-	8	81		26	-	-	74
w.v.: < 6 rijig		5	-	1	-		21	-	-	-
7 - 12 rijig		4	-	7	-		5	-	-	-
> 12 rijig		1	-	-	-		-	-	-	-
rijendunner		-	-	-	3		11	-	-	5
<u>Bietenrooimachines totaal</u>		11	-	7	76		32	-	-	53
w.v.: koper en ontbl. mach.		-	-	-	-		-	-	-	-
6 rijige voorraadr.		1	-	-	-		-	-	-	-
bietenlader		-	-	-	-		-	-	-	-
1 rijige verzamelr.		9	-	7	-		32	-	-	-
2 en 3-rijig met verz.		-	-	-	-		-	-	-	-
2 en 3 rijig in wagen		-	-	-	-		-	-	-	-
6 rijige verzamelr.		-	-	-	-		-	-	-	-
<u>Granen</u>	84					24				
<u>Maaidorsers totaal</u>		12	21	7	61		17	33	-	46
w.v.: < 4 m		8	19	7	-		17	29	-	-
> 4 m		4	2	-	-		-	4	-	-
opraappersen		29	-	5	58		42	-	-	38
veldhakselaar		-	-	-	12		4	-	-	-
strohakselaar		11	1	2	-		13	-	-	17

¹ 0 = het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid;
- = nul